

Sygn. akt VIII Ca 85/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący- Sędzia Rafał Krawczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2014 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Spółdzielni Mieszkaniowej w G.**

przeciwko **A. T.**

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu

z dnia 29 października 2013 r.

sygn. akt I C 821/13

oddala apelację.

Sygnatura akt: VIII Ca 85/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 lutego 2013 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa w G. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej A. T. kwoty 4.436,43 zł z tytułu opłat za używanie lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w G. przy ulicy (...).

W dniu 7 marca 2013 r. nakazem zapłaty wydanym w sprawie VI Nc-e 406282/13 Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie zasądzono na rzecz powódki kwotę 4.436,43 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 lutego 2013 r. do dnia zapłaty. W dniu 29 marca 2013 r. od wskazanego orzeczenia wniesiono sprzeciw.

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 17 października 2013 r. sygn. akt I C 821/13 umorzono postępowanie w części – w zakresie żądania zasądzenia od pozwanej kwoty 392,22 zł oraz odsetek ustawowych od tej kwoty za okres po dniu 4 marca 2013 r.

Wyrokiem z dnia 29 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu zasądził od pozwanej A. T. na rzecz powodowej Spółdzielni Mieszkaniowej w G. kwotę 1.651,01 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.478,71 zł od dnia 5 marca 2013 r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

W uzasadnieniu wydanego orzeczenie Sąd wskazywał, iż kwestią sporną między stronami było ustalenie wysokości opłat należnych od pozwanej z tytułu korzystania z lokalu mieszkalnego, co też nakładało na stronę powodową – zgodnie z art. 6 k.c., obowiązek ich wykazania. Sąd stwierdził, iż należyte wykazanie wysokości opłat należnych od

właściciela lokalu wymaga skorzystania ze stosownych dokumentów, co wynika wprost z regulaminów powodowej spółdzielni. Jedynym dokumentem, który potwierdzałby obowiązek zapłaty przez pozwaną konkretnej kwoty, był wyciąg z protokołu posiedzenia zarządu strony powodowej z 15 grudnia 2010 r. ustalający wysokość stawek opłat dla nieruchomości. Zgodnie z nim opłaty miesięczne obciążające pozwaną wynosiły 164,63 zł (za miesiąc październik 2012 r. strona powodowa domagała się kwoty 60 zł). Pozostałe elementy wchodzące w skład łącznej kwoty miesięcznego obciążania nie zostały wykazane. Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł również do przekonania, iż zbędnym byłby dowód z przesłuchania pracownika strony powodowej, przy czym zgłoszony w pozwie wniosek o przeprowadzenie tego dowodu nie został oddalony w stosownym postanowieniu Sądu.

W apelacji wywiezionej przez stronę powodową zaskarżono wyrok w części oddalającej powództwo (punkt II wyroku) oraz w zakresie niezasądzenia kosztów procesu od kwoty 2.420,06 zł.

Skarżący zarzucił naruszenie art. 217 § 3 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A. B. – pracownika powodowej Spółdzielni, na okoliczność sposobu ustalania zobowiązań, wysokości zobowiązań, zarachowania zapłat, terminów zapłat, sprawowania zarządu powierzonego przez Powódkę, mimo że okoliczności, na które ten dowód został zgłoszony nie zostały wyjaśnione z wynikiem zgodnym z twierdzeniem Powódki.

Podnosząc powyższe uchybienie skarżący wnosił o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Grudziądzu, pozostawiając temu sądowi do rozstrzygnięcia kwestię zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne. Ewentualnie skarżący wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części i uwzględnienie powództwa w tej części oraz zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powódki kosztów postępowania za I instancję według norm przepisanych. Ponadto strona powodowa wносиła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący powoływał się na dyspozycję art. 4 ust. 2 Ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (dz. U. 2003 nr 119 poz. 1116 ze zm), zgodnie z którym członkowie spółdzielni będący właścicielami lokali są obowiązani uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem ich lokali, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości wspólnych, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni przez uiszczanie opłat zgodnie z postanowieniami statutu”.

Skarżący podnosił, iż Sąd Rejonowy pominął dowód z przesłuchania świadka – A. B., będącego pracownikiem powodowej Spółdzielni. Wskazywano, iż dowód ten miałby istotne znaczenie dla wyniku niniejszego postępowania, w szczególności prowadziłby do wykazania istnienia po stronie pozwanej obowiązku uiszczenia kwoty 2.420,06 zł – tj. kwoty co do której powództwo zostało oddalone.

Z uwagi na „milczące pominięcie” przez Sąd przedmiotowego dowodu skarżący wskazywał – powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego z 24.09.2009 r. wydane sprawie IV CSK 185/2009, iż powołanie się na zastrzeżenie w trybie art. 162 k.p.c. nie ma zastosowania do sytuacji, w której sąd pominię dowód bez wydania postanowienia oddalającego wniosek o jego przeprowadzenie. W ocenie apelującego pominięcie dowodu wobec dostatecznego wyjaśnienia okoliczności spornych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy okoliczności, na które dowód został powołany są wyjaśnione w sposób, który jest zgody z twierdzeniem strony powołującej dowód.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez sąd pierwszej instancji i przyjmuje jako własne. Wskazać należy, iż Sąd Rejonowy dokonał szczegółowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego w postaci zaofiarowanych przez stronę powodową dokumentów tj. wyciągów z ksiąg wieczystych, zestawieniu naliczanych opłat, regulaminów przyjętych przez spółdzielnię oraz wyciągu z protokołu posiedzenia zarządu powodowej spółdzielni z 15 grudnia 2010 r.

Sąd Rejonowy zasadnie wywodzi – co też wynika z treści regulaminów S.M. w G., iż podstawa do ustalenia wysokości opłat należnych od właściciela m.in. za korzystanie z lokalu musi być wykazana konkretnymi dokumentami źródłowymi. Jak wynika z powołanego przez sąd pierwszej instancji § 5 ust. 3 regulaminu spółdzielni z 3 lipca 2012 r. podstawą ustalenia wysokości kosztów są uzasadnione, poniesione przez Spółdzielnię i odpowiednio udokumentowane wydatki, natomiast opłaty na pokrycie kosztów utrzymania i eksploatacji nieruchomości ustala zarząd w drodze uchwały (§ 5 ust. 12). Ponadto jedynym dokumentem wchodzącym w skład materiału dowodowego pozwalającym ustalić wysokość zobowiązań pozwanej wobec Spółdzielni w danym okresie był wyciąg z protokołu posiedzenia zarządu z 15 grudnia 2010 r. Na jego podstawie ustalono, iż miesięczne zobowiązania pozwanej wobec spółdzielni wynosiły 164,63 zł (pomijając opłatę za październik 2012 r. gdzie strona powodowa domagała się kwoty 60 zł). Brak jest dokumentów, z których wynikałby obowiązek pozwanej do uiszczania opłat ponad wskazaną wyżej kwotę.

Błędnie podnosi skarżący, iż oddalenie wniosku dowodowego jest możliwe tylko wtedy, gdy okoliczność, na którą został zgłoszony konkretny dowód jest już wykazana zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy. Istnieje bowiem szereg sytuacji, w której możliwość zgłaszania wniosków dowodowych ulega ograniczeniu – np. ograniczenia wynikające z prekluzji dowodowej. Ponadto wskazać należy, iż to Sąd prowadząc postępowania dowodowe ustala, czy dana okoliczność została w dostatecznym stopniu wykazana i czy w związku z tym zachodzi potrzeba dodatkowego uzupełnienia postępowania dowodowego. Nie oznacza to również, aby dla oddalenia konkretnego wniosku dowodowego koniecznym było wcześniejsze dokonanie ustaleń „zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy”. Przeprowadzenie zawnioskowanego przez stronę dowodu w oczywisty sposób nie musi prowadzić do poczynienia przez sąd ustaleń zgodnych z tymi, jakich „oczekiwałyby” strona zgłaszająca dany wniosek.

Wskazać również należy, iż strona powodowa nie uczestniczyła w żadnym z wyznaczonych posiedzeń Sądu – w dniu 3 września 2013 r., w dniu 17 października 2013 r., jak również w dniu 29 października 2013 r. Bierna postawa strony powodowej w toku postępowania przed Sądem budzi wątpliwości szczególnie, gdy weźmie się pod uwagę, iż wnioskowała o przeprowadzenie – w jej ocenie, „koronnego” dowodu z zeznań świadka A. B.. Sąd Okręgowy zajmuje stanowisko, iż strona – nawet w głosie końcowym, jest w stanie podnieść, iż sąd dopuścił się uchybienia i wnieść stosowne zastrzeżenie do protokołu w trybie art. 162 k.p.c, także wtedy, gdy dany wniosek dowodowy nie został wprost oddalony przez sąd. Jedynie zgłoszenie zastrzeżeń w trybie art. 162 k.p.c. skutkuje możliwością późniejszego powoływania się na uchybienia procesowe w toku posiedzenia. Natomiast niezłożenie tego zastrzeżenia wyklucza możliwość późniejszego powoływania się w środkach zaskarżenia lub środkach odwoławczych na powstałe uchybienia procesowe, z wyjątkiem uchybień, które sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu (tj. powodujących nieważność postępowania) albo w wypadku braku zgłoszenia zastrzeżenia z przyczyn niezawinionych przez stronę (tak SA w Łodzi w wyroku z 22 października 2013 r. sygn. I ACa 561/13). Skarżący miał świadomość, iż w dniu 17 października Sąd rejonowy zamknął rozprawę mimo nieprzeprowadzenia dowodu z przesłuchania zawnioskowanego świadka. W ocenie Sądu Okręgowego było to równoznaczne z oddaleniem tego wniosku i winno prowadzić do złożenia przez stronę powodową stosownego zastrzeżenia. Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska Sądu Najwyższego zaprezentowanego w apelacji.

Sąd Odwoławczy pragnie przy tym zauważyć, iż rozważania związane z kwestią pominięcia dowodu z zeznań A. B. mają w niniejszej sprawie znaczenie drugorzędne. Sąd nie podziela przedstawionej przez skarżącego argumentacji, jakoby dowód z zeznań mógł służyć precyzyjnemu wykazaniu wysokości należnych opłat w poszczególnych miesiącach – w szczególności, mając na względzie to, iż zgodnie z obowiązującym regulaminem ich wysokość winna być wykazana w formie dokumentów, które określały wysokość zobowiązania. Przeprowadzenie powołanego dowodu byłoby nieprzydatne dla wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia – zeznania świadka (który nawet dysponowałby wiedzą o wysokości pobieranych opłat, sposobu ich rozliczania itp.) nie mogłyby bowiem zastąpić „źródła” (np. stosownej uchwały) określającego wysokość konkretnego zobowiązania. Argumentacja Sądu Rejonowego dotycząca powyższych kwestii jest w pełni przekonująca i zasługuje na aprobatę.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy nie uwzględnił zarzutów apelacyjnych i na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.